

**SZERKESZTI-AZ-UNIO-I-TAGJAIROL-
ALAKULT-SZERKESZTOBIZOTTSAG
CUPRINSUL**

Lucru de zile.

Kováts B. t.: O lume nouă.

P. L. t.: Despre acțiunea noastră de vilegiatura copiilor.

Gy. J. t.: Sarcinile noastre față de tincreimea dela sat.

— — —: al XXIX-lea congres de pace mondial din Viena.

Francmasoneria din Țara.

Ancheta noastră asupra intensificării vieții lojilor. — Raport asupra conferinței interlojară din Tg. Mureșului. — Programul nostru de munca

Știri din lumea mare.

Sedința comitetului A. F. L. — Loja din Bonn pentru fineret. — Știri.

TARTALOM

Munkanaptár.

Kováts B. t.: Uj világot!

P. L. t.: Gyermeknyaraltatási akciónkról.

Gy. J. t.: Tennivalók a falusi ifjúság érdekében.

— — —: A XXIX. világbékekongresszus Wienben.

Belföldi szabadkőművesség.

A Testvérség ankétja a páholyélet felélénkítéséről.

— Beszámoló a marosvásárhelyi páholyközi értekezletről. — Munkaprogrammok.

Hírek a nagyvilágból.

Az A. F. L. előljárási ülése. — A bonni páholy az ifjúsáéért. — Hírek.

INHALT

Arbeitskalender.

Kováts B. t.: Eine neue Welt!

P. L. t.: Unsere Aktion für Kindererholungsheime.

Gy. J. t.: Arbeitsprogramm im Interesse der ländlichen Jugend. — — —: A XXIX. Weltfried-

denkongress in Wien.

Inländische Freimaurerei.

Enquete der Loge „Testvérség“ für Neubelebung des Logenlebens. — Referat über Gemeinsame

Tagung der Logen in Targu-Mureș.

Unser Arbeitsprogramm.

Nachrichten von der grossen Welt.

Vorstandssitzung der A. F. L. — Die Loge von Bonn der Jugend. — Nachrichten.

MUNKANAPTÁR

A Romániai Nemzeti Nagypáholy Jánosrendi Szövetségének védelme alatt dolgozó t. és t. páholyok munkarendje

Unio

Cluj—Kolozsvár keletén. Helyisége: Str. Baba Novac 3. — Munkanapjai: Minden hó első és harmadik szerdáján este 8 órákor. Páros szerdákön értekezlet — Profáncim: Zipszer Alajos str. Baba Novac 3.

Aurora

Braşov—Brassó keletén. Helyisége: Str. Principele Carol 9. — Munkanapjai: Minden második hétfő este 9 órákor. Közbeeső hétfőn értekezlet — Profáncim: Dr. Fischer Gyula orvos, str. Reg. Carol 69.

Traian

Braşov—Brassó keletén. Helyisége: str. Principele Carol 9. — Munkanapjai: Minden szerdán este 8 órákor. — Profáncim: dr. Ioan Hozan Str. Reg. Carol No. 56.

Zu den drei Säulen

Braşov—Brassó keletén. Helyisége: Strada Noua 27. — Munkanapjai: Minden kedden este 8 órákor. Profán címe: Ludovic Servacius, ny. subprefect, Braşov.

Concordia

Arad keletén. Helyisége: Bulv. Gen. Dragalina 30. — Munkanapjai: Minden pénteken este fel 9 órákor — Profán címe: Dr. Szöllösi Zsigmond ügyvéd, Arad, Str. Regina Maria 3.

Bethlen Gábor

Târgu-Mureş—Marosvásárhely keletén. Helyisége: Str. Ştefan cel Mare 83. — Munka-

napjai: Minden hó első és harmadik hétfőjén este 8 órákor. — Profáncim: Dr. Péterfi István orvos, Piaţa Reg. Ferdinand 32.

Bihar

Oradea—Nagyváríd keletén. Helyisége: Alea Romei 2 sz. II. em. Munkanapjai: Minden hó első és harmadik hétfőjén este 7 órákor. Páros hétfőkön értekezlet. — Profáncim: Dr. Edelman Menyhért orvos, Rimanóczy-ucca 12.

Pax

Timişoara—Temesvár keletén. — Helyisége: Bulv. Reg. Ferdinand, Palatul Lloyd — Lloyd palota. — Munkanapjai: Minden hó második és negyedik hétfőjén este 8 órákor. Páratlan hétfőkön tisztii értekezlet. — Profán címe: Balázs Lajos ny. vasúti főfelügyelő, Timişoara, IV. Str. Joffre 12. Magánügy.

Die Arbeit

Bucureşti—Bukarest keletén. Helyisége: A nagypáholy str. Câmpineanu 45 szám alatti helyiségben dolgozik. — Munkanapjai: Minden hétfőn este 9 órákor. A hó első hétfőjén értekezlet. — Profán címe: Ernst Heitz, Direktor der „Otelul Böhler“, Bucureşti, I. B-dul Domnitei 1.

Kölcsey

(Satumare—Szatmár),

Tisza

(Sighetul-Máramarossziget) és

Hunyad

(Deva—Déva) átszervezés alatt.

Szabadkőműves-irodalom

Lennhoff Eugen: Die Freimaurer. Ihre Geschichte. Organisation und ihr heutiges Wirken, 476 Seiten und 107 Bilder.

Brosch. Rm. 14.—, Ganzleinen Rm. 17.—

Gaston Martin: Les Francs = Maçonnerie Frs. 12.—

C. Caspari: Die Bedeutung des Freimaurertums V. Ungar B.

A. Daiber: Elf Jahre Freimaurer (Logen Geheimnisse) Rm. 1.—

Geischer: Die Freimaurerei, ihr Wesen und Wirken Rm. 1.—

Horneffer: Die Freimaurerei Rm. 1.20

Keller: Die Freimaurerei aus „Natur und Geisteswelt“ Rm. 2.—

Neumann: Die Freimaurerei Rm. 1.20

L. de Ponciu: Hinter den Kulissen

I. Das Freimaurertum der Revolution Rm. 3 5

II. Judentum und Weltumsturz Rm. 4 —

Schwarz—Bostonitsch: Die Freimaurerei
Ihr Ursprung, ihr Geheimnisse, ihr Wirken—
illust. Rm. 720.

Das Geheimniss des Freimaurers von einem Bruder Meister Rm. 5.—

Leadbeater: Das Verborgene Leben in der Freimaurerei Rm. 15.—

Heinichen: Die Grundgedanken der Freimaurerei im Lichte der Philosophie Rm. 5.60

Az itt felsorolt művek megrendelhetők a „Testvériség“ kiadóhivatala útján.

Kiadó

TESTVÉRISÉG

KÉZIRAT SZABADKÖMŰVESEK SZÁMÁRA

Uj világot!

Az „ember“ legmélyebb értelmü szimboluma a ghizehi sphinx. Napkelet művészetének ez a rejtelmes csodája megdöbbenő szemléletességgel fejezi ki azt az igazságot, hogy sorsunk a föld sorsával van egybekötve és hogy nyomoruságos állatmivoltunkból kell kibontakoznia annak az embernek, mely a jeremti koronáját, fenséges és tényleges befejezését jelentené.

Sokszor jut eszembe a művészi fantáziának ez a legihlettebb alkotása, mely a zsenik félremagyarázhatatlan egyszerűségével fejezi ki az emberi tragédiát. Ez a tragédia pedig nem az, hogy mi földből való földiek, a teremtető Istennel perbeszállott Ádámok, ellene lázadt tékozló fiak vagyunk, — nem is az, hogy állatok vagyunk; államodjára kedveljük a szennyet, ontjuk a vért, éljük az érzékiség alacsonyrendü életét, hanem az, hogy embereknek kellene lennünk, embereknek, kikben a szép, jó és igaz eszméi teljesülnek be és nem vagyunk emberek.

Igen Testvéreim! Mi nem vagyunk emberek... Igaz, hogy a föld fölé nőttünk, igaz, hogy a szellem erejével kiküzdöttük magunkat a nyomoruságos állatsorsból... Igaz, hogy többszázezer esztendő életünk folyamán megteremtettük a csodák káprázatosán szép, gyönyörű világot: alkottunk hatalmas intézményeket, valóság lett legmerészebb álmainkból: nappallá vált az éjszaka, közlekedő uttá a levegő ég, szárnyra kaptak gondolataink, s már ott kopogtatunk az örökifjuság és örökélet kapuján, de mégsem vagyunk még emberek.

Nem, nem vagyunk még emberek. mert embernek lennünk annyit jelentene, mint fölébe emelkednünk a földnek, osztozkodnunk, részeseivé válnunk a VENÉM-nek királyi hatalmában és dicsőségében. Egyet elértünk már, a királyi hatalom kezünkben van; a természet engedelmeskedik nekünk, a világegyetem alig tudja elrejtteni titkait a mi mindenséget átkutató tekintetünk előtt, de a Teremtő Isten dicsősége még nem fonódott homlokunk köré. Ezt a ragyogást pedig nem a külső hatalom gyakorlása, hanem a bennsőnk méltósága adja meg. Miénk a munka, a siker, a haszon, miénk a tudás, a művé-

szet, a kultúra, miénk az alkotás és annak minden öröme, de mi ezeknél sokkal, sokkal több kell, hogy legyünk, nekünk erővé: igazsággá, jósággá és szépséggé kell lennünk, azzá, miből az örökkévalóság csodája bomlik ki, mert ez a hivatásunk. Mi nem elégedhetünk meg az al a szinpadí királysággal, melyet kulturánk, művészetünk, tudásunk és etikánk biztosít nekünk, mi arra a királyságra vágyódunk, melyet eddig az egyetlen valóság, az abszolút szellem, a világ egyetlen szuverénje, Isten birtokol, mert mi az Ő képeére teremtett lények, született Istenfiak vagyunk!

Testvéreim! Ne vegyétek rossznéven tőlem, ha én mint igehirdető, az egyik legnagyobb emberi szellemnek, Pál apostolnak szavait idézem, aki azt írja a Római levél nyolcadik részében: „a teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak megjelenését“ azaz istenfiakra vár a föld teremtő ereje, a kő, a szén, a fa, a vas, a villamosság és minden energia, istenfiakra várnak a gépek, az ipar, a kereskedelem, a repülőgép és rádió, a sajtó, szinpad, művészet és tudomány, minden de minden, ami ebben a világban van. Istenfiakra vár minden, ami van, mert csak az istenfiak kezében lehet örömethozó, békességet munkáló áldássá, s amíg oda nem kerül, addig csak átkot, könnyet, szenvedést, rabságot és bünt terem azoknak a számdra, kik mi vagyunk.

De hol vannak az istenfiak, kik azok, kik Isten fiai lehetnek?

Testvérem! Te vagy az Istenfia. Te, aki ebben az éjféli időben, a családi tűzhely pihentető csendje és meghitt melege mellől jöttél ide, hogy gondoktól elgyötörve, fáradtan és elernyedten is meghallgasd ezt az üzenetet, aki ebben a testvéri láncban keresed a rád váró még több munkát és teherhordozást. Óh testvéreim, nekünk a királyi művészet elhívottainak kell ebben a világban kezünkbe vennünk azt az örökséget, melyet a tékozló fiak: ennek a földnek tehetetlen szélhámosai bitorolnak. Nekünk kell a hazugsággá deformálódott eszményeket az utópiák ködéből kimentenünk, s életformáló erőkké, a világot újjáteremtő hatalommá tennünk. Nekünk kell egyre bátrabban és egyre türelmetlenebbül hirdetnünk azt, hogy itt ezen a nyomoruságot, szenvedést és halálttermő földön minden csak az emberért van. Le kell döntenünk a XX. század félelmet keltő, gonosz és kegyetlen bálványait, azokat az intézményeket, eszményeket, melyeket áldott uttorók az emberért teremtettek, de melyek öncélúvá és az ember ellenségeivé nőttek ki magukat! Meg kell értenünk, hogy minden intézmény és minden eszmény, mely elnyomja, rabságra kárhoztatja és áldozati állatként emészti el az embert, haszontalan és megsemmisülésre érdemes.

Vagy mondjátok meg: mi haszna, célja és értelme van annak az egyháznak, melyben, hogy a názárethi próféta szavait idézzem: az ember van a szombatért és nem megfordítva. Nem kell-e föllázadnunk az ellen az aljas és kárhozatos gazdasági rendszer ellen, mely az önmaga fenntartásáért megsemmisíti a gyapotot és buzát akkor, mikor millió ember hull

el az éhség miatt, vagy az ellen a másik ellen, mely sok millió embert áldozott fel és jog feláldozni még ezután is, csak azért, hogy megteremtse önmagát?

Szabad e tünnünk, hogy az emberi kultúra nagy és szent tényezői, a művészet, tudomány és erkölcs az önérvényesülés jogán az ember testét, lelkét és nyugalmát törjék össze, semmisítsék meg? Van-e szükség olyan törvényekre, melyek csak azért születnek, hogy haldokló intézményeket tartsanak életben, vagy már meghaltakat támasszanak fel az ember kárára és elpusztítására?

Testvéreim, nekünk új világra van szükségünk: új égre és új földre és ezt a világot nekünk, a királyi művészet papjainak kell megteremtenuünk. Nekünk kell már egyszer az áltok éjszakáiból a tett és munka nappalaiba rohannunk, hogy bátran, öntudatos elszántsággal megteremtjük az ember világot az emberért. Nekünk kell az új élet hajnalán, homlokunkon az emberi méltóság glóriájával megjelenüünk és átvennünk azt az örökséget, melyet az emberbörbe bujtatott fenevadak, a haszonleső és tékozló fiak bitómég ma is.

Testvéreim! Ennek a nagy és dicsőséges célnak az érdekében revízió alá kell vennünk magunkat és meg kell teremtenünk az igaz szabadkőműves lelkületet, jellemet, életfolytatást.

A lelkesedés tüzét, mely ünnepi órák szent mámorában lobbant ki eddig szívükből, vulkánokká kell megnövelnünk, hogy izzó látatömegekkel elseperjenek mindent, ami az ember emberré válását gátolja meg. Többé nem lehet és nem szabad megelégednünk a durvakő csiszolásának paleolitikus időablásával, az elhatározás és cselekvés, az esemény és a tett, az öntudat és mindenre kész bátorság alkotó erővel kell kiformálnunk a szép, a jó és igaz ember: a Teremtő Isten képmását hordozó ember élő típusait. Ugy kell a szabadkőművesnek ebben a világban megjelenie, mint akinek sem oka, sem kedve nincsen arra, hogy a titokzatosság fátylaiba burkolódzék, mert ügye igaz ügy, célja szent cél, eszközei őszinték és becsületesekek.

Ez a világ minden sebéből kígyógyulna, ha mi a mi gyönyörű eszményeinket: a testvéri szeretet és szolgálat eszményeit, a minden igaz emberit szentnek tartó türelmességet, az új világot megépíteni akaró törekvést kimentenők az áltmodozás éjjeléből és a hazugság mocsaraiból, s valósággá, életformáló erőkké magasztosítanók. Addig, amíg haldlraszánt elhatározással nem ezeknek az eszményeknek megvalósításáért fonódunk testvéri láncokba, haszon-talan időpocséklást jelentenek a mi összejöveteleink, s minden profán szem méltán tekinthet gyanakodva és bizalmatlanul reánk. Be kell vallanunk, hogy az a karitatív jótékonykodás, amit mi itt-ott gyakorolgatunk — bár dicséretre méldó — de alapjában véve mégis csak silány szurrogátum. Nekünk nem a nyomor enyhítése, hanem annak a megszüntetése igazi feladatunk, mi nem elégedhetünk meg a könny és vércseppek törülgetésével, nekünk a vérontást kell megakadályoznunk, a könnyek

forrásait kell kiszáritanunk. Nem elégedhetünk meg azzal, hogy gyönyörűen megfogalmazott tételekben dogmatizálják a királyi művészet lényegét, ma már nem elvek segítenek, de a jószándéku, őszinte, becsületes és bátor cselekvés csodákat fog művelni: békességet és jólétet teremt ezen a földön, s hozzásegíti az embert ahhoz, hogy végre valóban emberré legyen.

Kováts B. t.

Gyermeknyaraltatási akciónkról

Az április havában Kolozsváron megtartott első páholyközi értekezéssel kapcsolatban diszmunkán P. L. t. ismertette az Unió által kezdeményezett és mindvégig szakszervezés és irányítás alatt álló gyermeknyaraltatási mozgalmat. Az előadásnak, melynek itt bővebb kivonatát közöljük, termékenyítő hatása már a folyó évben megmutatkozott. Nagyvárad kel.-én a Bihar □ kezdeményezett és vezetett be teljes sikerrel a kolozsvárihoz hasonló akciót. Ez a szép eredmény bizonyára más kel.-eken is kezdeményezésre sarkalja a ft-eket. Ehhez kívánunk indítást adni P. L. t. előadásának közlésével.

... Kétszeresen kell dolgoznunk a jelen súlyos helyzet enyhítése érdekében, az egészséges jövőért, egy egészséges új generáció kialakulásáért, melyet nem az ágyuk bömbölése választott el egymástól, hanem a szeretet dorombolása fűz össze, mely ép testben ép lélek, két irányú kötelességet is szolgálva akkor, midőn munkánkat legelől kezdjük el a legfiatalabb generációnál: a gyermeknél.

□=unk történetében igen jelentős teret foglal el az a munkásság, melyet különböző irányban és sok szép pozitív eredménnyel tv.=ink és nv.=ink a gyermekvédelem terén kifejtettek. A főbb esetben. □=unk által finanszírozott iskolai tejjakció mellett a mi □=unk volt az első, mely felkarolta s a megvalósulásig juttatta mondhatni országossá tette a gyermeknyaraltatási akciót. Kényszerelvünk után megerősödve, már az 1927. évben gyakorlati programunk központjába állítottuk be a nyaraltatás kérdését, alátámasztva orvos tv.=eink szomorú referációjával annak szükségét és sürgősségét. Első évünk még tapogatózás, □=unk és tv.=ink nagy része már nyári szabadságát élvezzi, mikor mégis bátran nekivágunk egy páran a megvalósításnak, az anyagiak teljes bizonytalanságának tudatában és feltételezése mellett. Kolozsvárt a Brétfü nyaraló részén bérelünk egy kertet és villát s helyezünk el ott két turnusban vézna, erősödést igénylő lánygyermeket gondos nővéri és tanítónői felügyelet alatt. Mikor anyagi eszközeink fogyatékán vannak, nv.=eink természetbeniek gyűjtésével sietnek segítségünkre, melyek kisorsolásából sikerül kiizzadnunk a második turnus költségeit. A nyaraltatás nem várt eredménnyel végződött. Pirospozsgás, feltáplált gyermekek szellemiükben és viselkedésben is gyarapodva, valósággal frappirozzák a vizsgáló orvosokat, a szülőket s az ünnepélyes búcsuvételhez, melyet szép kis programmal tett emlékezetessé a nyaraltatást felügyelő tanítónő ambíciója, valósággal özönlöttek az érdeklődők.

A jég meg volt törve. Jóérzésű profán körök keresik az érintkezést s a jótekhony nőegyletek valósággal felfutadják a gondolatot megvalósító tv.-ket, szervezkednek, országosan kézbeveszik a nyaraltatás problémáját. A mozgalom központjában szkv. rezerváltsággal, de öntudatossággal tv.=ink révén mi maradunk. Az irányításra felkért férfiak valamennyie tv. Tv. az orvos, a tanár, a könyvelő, a fi-

nancier s a nőbizottság 75 százaléka nv-ből rekrutálódik. A gyermeknyaraltatás akció óriási lendületet vesz.

Az 1928. évben már három csoportban nyaraltatunk. 134 gyermeket vidéken szétszórta elhelyezve, 23 leánygyermeket Róyahidán, 14 fiugyermeket Rohiban bérelt telepeken. A nyaraltatásra leginkább rászorultakat orvos tv.-eink állítják össze a kolozsvári iskolák által beadott névsorokból, kiválasztva és felülvizsgálva egyenként hygenice is a gyermekeket. Ugyancsak ők időközönként felkeresik a telepeket s nyilvánosan is beszámolnak az elért eredményekről. Lelkes hölgyek ellenőrzik a gyermekek szellemi és erkölcsi felügyeletét, ellátását, nv-eink, tv-eink irányítják az anyagiak előteremtésének nehéz és sokszor sok leleményességet igénylő nagy munkáját. Egyik nv-nek pl. ki ezidőszert a városi kommunitás tagja, 30 ezer lejt sikerült megszavaztatnia e célra a városi tanács által.

A nyaraltatáshoz szükséges föbb, mint egynegyedmillió lejt jelentős részét utcai gyűjtések, színelőadások, divatrevük stb. révén és levelezőlapok eladásából teremfjük elő, de lényeges részét tudtuk fedezni a budgetnek adományokból s profán jótékonyegyesületeknek utiköltség hozzájárulásából. A nyaraltatás saját telepeken e próbaévben szezononként átlag 15.000 lejtbe került, melyben már befoglaltatik az a jótékony körülmény, hogy a vidéki nyaraltatást igen sok megye közönsége az uti és egyéb költségektől elkétkintve díjmentesen vállalta.

Az első év tapasztalatai után s az általános racionalizmus korszakának bekövetkeztével, e budget superkiadásainak kiküszöbölését fűztük ki célul s ennek átvitelére kellett alkalmas formát találnunk. Impulzust adott ehhez az is, hogy különösen a vagyonosabb s részben profán patronusoknál mindinkább felvetődött a kívánság, hogy egyenkénti nagyobb egyszeri áldozat meghozása ellenében állandósíttassék az akció, ne forgácsoltassék el a befolyó adomány lényeges összege a bérbeadók stb. mindenestire nyereségre bázisozott superhasznára, hanem teremtessek egy maradandó otthon, mely az akcióé s hol állandósult alakban, regie költségen legyen lebonyolítható a gyermekek állandó nyaraltatása.

Az 1929. év az ilyirányu megszervezésben találja főfeladatát. Emellett sikerül az akciónak megnyernie ez évre is a hunyadmegyei jótékony egyesületnek támogatását s helyet szorítani ez évre is bárcsak 28 gyermek gyógynyaraltatására.

A főrszakció perspektívái az 1930. évben bontakoznak ki a maguk teljességében. Egyesek nagyobb hozzájárulásának biztosítása mellett s minél intenzívbb adakozási kedvet felkeltendő, altruista céllal részvénytársaság alakul, melynek részvényjegyzői így jutalékra aligha számítottak. A részvénytársaság a befolyó főkéből s részben — sajnos — még adóságra megveszi a beresztelki kastélyt 5 hold kerttel és parkkal s berendezi azt egy ideális nyaraltatási lehetőséget nyújtva céljainknak. A részvénytársaság természetesen egyelőre csak a teljes komforttal berendezett telepet nyújthatja e célra, ami mellett adóit stb. fedezendő, tervbeveszi kis részben fizetéses nyaralók elfogadását is. A nyaraltatás költségeit, mely most már a leszállított önköltségi árra száll le, a szokásos módon kell még egyelőre előteremteni, újabb akciónk folytán egy-két gyermek nettó nyaralási költségét egyes jótékonyegyesületek és egyéb társadalmi alakulatok is vállalták.

Maga a nyaraltató hely valóságos paradicsom ideális hygeniai, szórakozási és nevelési szempontból. Egy ősi kastély tágas, szellőztethető termei szolgálnak ebédő, esőben foglalkoztató célokra, számos lakószobával, melyekben a gyermekek nem, kor s egészségi állapot szerint elkülöníthetők. A százados fák és sétányok között tágas, napos mező nyílik napkura és játék céljaira. Esőben tágas fedett hely teszi lehetővé a gyermekek sportolását, külön forrás táplálja a fürdőmedencét, hol vigan lubickolhat minden gyermek, mert annak mélysége nem rejt életveszélyt ma-

gában. Külön hús forrás szolgáltatja az ivóvizet, az élelmiszerek egy részét a saját konyhakert nyújtja, részben a falusiaktól szerzik be, mindinkább megszerettette s felkeltve a falusi lakosság rokonszenvét a nyaraló városi gyermekek iránt.

A gyermekek kiválasztása — bár ez főleg egészségi alapon történik — közelebb hozza a különböző társadalmi kasztokhoz tartozó gyermekeket egymáshoz s így már gyermekkorban segít szétrombolni válaszfalakat, melyeket a tradicionális előítélet, más oldalról a tendenciózus elfogultság emelhet ember és ember között. Így a múlt évben nyaraltatott 71 gyermek közül tisztviselői családból származott 27, iparos család gyermeke 27 és kimondottan proletár szülők gyermeke 17 volt.

A gyermekek felügyeletét és szórakoztató nevelését lelkiismeretes szakmunkások irányították, szabad tereket nyitván a játék, torna és játékszerű tánc invencióinak. Később műkedvelői előadásokat is rendeztek, testi egészségük felett pedig állandó orvos külön betegszobával és felszereléssel örködött. Élelmezésben ötszöri étkezéssel a körülményekhez képest a legkielégítőbb nyújtott. Étrendet orvos és nevelők hetenként állították össze.

A nyaraltatáshoz szükséges összepből $48\frac{3}{4}$ gyermek nyaraltatási költséget gyűjtők és adományozók teremtték elő, $121\frac{1}{2}$ költséget nöegyletek és $9\frac{3}{4}$ költséget egyes intézmények vállaltak.

Befejezésül álljon itt orvos tv=ünk jelentésének rövid kivonata: „A gyermeknyaraltatási akcióval kapcsolatban 1927. év óta 411 gyermeket vizsgáltam meg előzetesen, kik között alig találtam a nyaraltatás előtt egy egy rózsásarcu, kellően táplált gyermeket. Nagy részük sápadt, sovány volt.

Röntgen vizsgálattal $87\frac{0}{100}$ -nál volt a tüdőben tuberculoficus fertőzés kimutatható, holott mind egészségesnek látszó, iskolabajáró gyermekek voltak. Legtöbbjüknél sem a gyermek, sem a szülő nem tudott róla, hogy a tüdejével valaha is baj lett volna. Gyakorlati értelemben csak $6\frac{0}{100}$ volt betegnek deklarálható, csak ennyinél találtam hőemelkedéssel párosult actív folyamatot. A $81\frac{0}{100}$ szervezete mintegy sakkban tartja a fertőzést, ezek közül alig mondható $18\frac{0}{100}$ teljesen gyógyulnak. Ha ezeknek a látszólag egészséges gyermekeknek a szervezete ellenállóképességét bárcsak átmenetileg is veszíti, bármikor tüdőbaj fejlődhetik ki bennük. Ezeknek van szükségük a megfelelő klimatikus és táplálkozási viszonyokra, ezeket küldjük nyaralni, hogy szervezetük ellenállóképessége serkentessék. A nyaraltatásból visszatérők rózsás arccal, lelkileg felüdülve, testileg megerősödve jelentkeztek. Hízásuk 2 és 6 kg. között volt. A vizsgálatnál a tüdőhurutos folyamatok megszűnése és a mészállomány szaporodása volt konstátálható.“

Akciónk célja f. évre lehetőleg mentesíteni a terhek alul telepünket, hogy egész felkészültségünk a mai nehéz viszonyok mellett annál nagyobb teljességben állhasson mihamarabb a mindenkori nyaraltatás napi elhivatásának rendelkezésére.

P. L.

Feladatok és a tennivalók a falusi ifjuság érdekében

Az ifjuság nagy horderejű kérdése szks életünk, tevékenységünk egyik tengelyévé vált. Mióta a páholyközi értekezleteken ez a kérdés felszínre került, jánosrendű pp-ink mindegyikében beható tanulmány tárgyává tették annak különböző ágait. Mint emlékezetes, a brassói értekezőlet úgy döntött, hogy olyan keleteken dolgozó pp, melyeknek székhelyén főiskola is van, igyekezzenek a főiskolás ifjusággal összeköttetést keresve, annak szellemi, társadalmi és kulturális igényeit gondozásukba venni. Más keleteken viszont inkább az iparos és földművelő ifjuság nevelésének és a szks munkába való bekapcsolásának kérdése foglalkoztassa a t-eket. A Bethlen Gábor p Maros-Vásárhely keletén a falusi ifjusággal kapcsolatos kérdések komplexumának tüzetes tanulmányozására külön bizottságot szervezett, mely a nyár folyamán alapos tanulmány tárgyává tette a rábizott feladatot s végül dr. Gy. J. t-t jelölte ki, hogy a bizottság leszűrt munkaeredményeiről az október 16.-án Maros-Vásárhelyen tartott páholyközi értekezőleten jelentést tegyen. Gy. J. t. a maga gazdag élettapasztalatai segítségével alapos és minden részletre kiterjeszkedő tanulmányt ismertetett meg az értekezőlettel. Kiderült ebből, hogy a falusi ifjuság kérdése tulajdonképpen egy a falu kérdésével melynek szociális és kulturális színvonalát emelni egyik legfontosabb szks kötelesség. Előadását egész terjedelmében az értekezőlet határozata szerint valamennyi t-pp-nak megküldik, hogy azt legalább részletenként igyekezzenek a megvalósításhoz közelebb juttatni. Az előadást összegezõ határozati javaslatot azonban mi is leközzöljük, hogy állandóan szem előtt legyen és állandó áttekintést nyújtson a feladatokról, melyeknek megoldása részben vagy egészben elsõrendû szks kötelesség volna.

A javaslat szó szerinti szövege a következõ:

Azok a teendõk, melyekkel mi a falusi ifjuság érdekében szolgálhatunk, részben gazdasági, részben kulturális természetûek lévén, javasoljuk az alábbiakat:

I. Gazdasági téren.

A) Cél.

1. A magtermelés korlátozásával a gazdálkodás súlypontját a gyümölcsstermelés és állattenyésztésre kellene fektetni, s a helyi viszonyoknak megfelelõ gyümölcsfajok és állatfajták kiválasztása révén, ezt olyan intenzívve tennünk, s egyuttal versenyképessé, hogy a népnyomort fokozatosan népjólét váltsa fel.

2. A háziipar felkarolása által annak fejlõdését és térhõdítését lehetõvé tennünk.

B) Propaganda eszközök.

Ennek a messzimenõ és nagyhorderejû programmnak a megvalósítása érdekében az alábbi propaganda eszközöket vehetjük igénybe.

A „Mezőgazdasági szemlében” a „Magyar Nép”-ben, valamint a politikai lapokban megfelelõ szakcikkekben, továbbá szakelőadások keretében kell föl hívunk a falusi ifjuság figyelmét arra, hogy szakítva a csõkönyös maradiság utjával, a céltudatos haladás útjára térjenek.

C) A segítség eszközei.

1. A kormánynál és egyházi főhatóságoknál odahatni, hogy minden elemi iskola mellett, „faiskolák”, „csemetekertek” létesíttessenek, s a föld-reform idején e célra rendelt területek minden körülmények között adas-
sanak át rendeltetésüknek, s a kézimunkaórák alatt iskolás gyermekeink
az oltás, nemesítés és faápolás elemeiről kellő oktatásban részesüljenek.

2. A gazdasági szervezetek útján szakelőadások és szaktanfolyamok
tartása vétessek programmba.

3. Az idevágó kérdések egész rövid és népszerű füzetkékben dol-
goztassanak föl, és juttassanak a nép kezébe.

4. Tervezet készíttessék, hogy legegyszerűbben hol, miféle állatfajták
és gyümölcsfajták tenyészthetők, ill. termesztetők.

5. Gyümölcs és tej termékeink értékesítése céljából kapcsolatot te-
remteni a hitelszövetkezeti központtal, hogy vele kapcsolatosan Bukarest-
ben és más nagyobb városokban értékesítő raktárak létesüljenek.

6. Megalkotni a gyümölcsstermelők és értékesítők szövetkezetét, ezek-
ben tömöríteni vidékenkint a termelőket.

7. Lehetővé tenni azt, hogy egy-két vándortanító nyerjen kiképzést
ugy a gyümölcsészet, mint a mezőgazdaság és állattenyésztés céljaira.

8. Lehetővé tenni, hogy piacképes háziipari termékek nagyobb vá-
rosokban állandó kiállításban és eladásban részesüljenek.

II. Kulturális téren.

A) Cél.

1. Az ifjuság megszervezése ott, hol ebben a tekintetben semmi-
féle keret sincs. Keresztyén Ifjusági Egyesület, Sport Egyeslet, Ifjusági
Kör, Dalárda stb. felállításával, hogy nevelhető legyen egy a testvéri-
esség szks. eszményei szerinti jobb és boldogabb embertársadalom meg-
teremtésére.

2. A felekezetek és nemzetiségek által széttagozott ifjuság között
olyan kapcsolatok teremtése, melyek révén ifjuságunk megtanulja, hogy
az emberben elsősorban embertestvérét lássa, szeresse és találja meg.

B) Propaganda eszközök.

Ennek a messziremenő programnak megvalósítása érdekében aláb-
biakat javasoljuk:

1. Minden erre alkalmas napi és más sajtóorgánumban rövid
propagáló cikkekben, továbbá röpiratokban és előadásokban föl kell hívni
főleg a falusi ifjuság figyelmét arra, hogy szakítva az eddigi gyűlölködő,
egymást lebecsülő és bántó magatartással, keresnünk kell nem az embe-
reket szétválasztó ellentéteket, hanem az őket összehozó, egységbe tömö-
ritő, baráti és testvéri kapcsolatokat.

C) A segítség eszközei.

1. Ugy a kormánynál mint az egyházak főhatóságainál odahatni,
hogy a nemzeti és felekezeti megkülönböztetések a minimumra csökken-
jenek, ifjuságunk nevelésében fordítottassék különös gond arra, hogy tü-
relmesek, egymást megértők és segítők legyenek, mert igazi béke ezen
a földön csak akkor lesz, ha sem a faji, sem a vallási különbségek nem
választják el egymástól az embereket.

2. Magasabb kulturára kell nevelnünk a falu népét, s e célból részint előadások, részint rövid propaganda röpiratokban:

- a. a néphigiéna
- b. anya és csecsemővédelem
- c. gyermeknevelés
- d. förténelem
- e. irodalom
- f. etnográfia
- g. a szociologia égetőbb kérdéseiről kell a falut megfelelően

tájékoztatni.

3. Vándor ambulancia és jogi tanácsadás révén megtapasztaltatnunk azt, hogy a szks értelemben vett festvéri érzés a társadalmi és osztálykülömbéseket is át tudja hidalni és lehet pusztán festvéri jóindulatból is szolgálatokat tenni egymásnak.

4. Mindezeknek érdekében javasoljuk végül, hogy ez Erdélyi Fia-
talok derekasan munkálkodó csoportjával keressünk közelebbi kapcsolato-
kat, s vegyük igénybe az ő mozgalmuk támogatását, s megfordítva, mi
is segítsük előbbre az ő szépen beindított falumissziós munkájukat.

A XXIX. világkongresszus.

Ez év szeptember havának 4. és 9. között folyt le a XXIX világbéke kongresszus Wienben, melyen a főbhek között La Fontaine t. a belga szenátus alelnöke, a világbékekongresszus elnöke, Prof. Lucien L. Foyer, a Grande Loge de France tb. Nagymestere, Dunsal t. a Grande Loge de France főtitkára és annak hivatalos képviselője, Häberlich t. az Alpina Np. tb. Nagymestere, Bassa t. a Magyar Symbolikus Np. hely. Nagymestere, Plantagenet t. a párizsi „Goethe“ p. főmestere, Prof. Hertz t. Halléből, Schönaich tábornok, továbbá sokan Jugoszláviából, Bulgáriából, Svédországból, Csehszlovákiából, az Egyesült Államokból, Magyarországról vettek részt. A wieni Nagypáholy részéről hivatalosan Wladimir Misar t. a Np. főtitkára üdvözölte a kongresszust a következő beszéddel:

Megbizást kaptam az osztrák Np. és az osztrák szkség leszivélyesebb üdvözlétének tolmácsolására, kívánva munkásságuknak a legjobb eredményt. Ez az üdvözlét nemcsak udvariassági aktus, ez nyílt, mondhatnám ünnepélyes vallomás tétel az ügy mellett, melynek érdekében Önök dolgoznak, a pacifizmus mellett. És éppen a nyilvánosság, az egész világ szeme előtt lefolyó kongresszus teszi kívánatossá, hogy wieni Np. ezt megtegye. Mert mint Önök tudják, a nyilvánosság véleménye a szkség céljai és lényege felől, a megnemérés és rosszakarattal miatti ugyancsak téves. Nincs itt helye a szkség elleni rágalmak és ráfogások felsorolásának. Csak azt a szomorú tényt szögezzük itt le, hogy a szkség becsületes békeszeretete is gyanusítás tárgya. Mig elleneink egy része szemünkre hányja, hogy a világháborúnak mi voltunk az okai, addig a másika viszont vádol azzal, hogy nem akadályoztuk meg azt.

Bizonyos, hogy a szkség nem volt képes megakadályozni a háborút éppen oly kevéssé, mint más hatalmasabb szervezetek sem. Nem volt képes, mert a gyűlölet és hazugság alattomos hatalmasságai, az érdekcsoportok, értették a fista belátás és nyugodt megítélés sorainak elhomályosításához, rafinált mesterkedésük

kel a kedélyeket lázas nacionalizmusba kergették, mely az igazi hazaszeretnek csak torzképe, annak a hazaszeretnek, melynek hiányát a tulajdonról annyiszor szemünkre vetik. Ez a fragikum a mi helyzetünknek a nyilvánosság előtt, hogy elleneink egyik része a nacionalizmus, a másik része internacionalizmus vádjával illet bennünket.

Kétségtelen, hogy minden nemzet szksége szereti a hazáját. Egyszerűen azon okból mert a szkség gondolata a hazaszeretetet szükségszerűen magába foglalja, de egyszerűen minden egyes tagjának kötelességévé is teszi. Azonban a szkségnek a testvériség gondolatában rejlő végcélja a tiszta emberi akarat, az előítélet nélküli, nemzetiségek fölött álló emberszeretet.

Legalább mi osztrák szksék így magyarázzuk a szkség tanításainak értelmét. A mi meggyőződésünk, hogy ez fejlődésben van és nem talájuk különösnek, hogy a fajtestvériségből az embertestvériségig, a nacionalizmustól a nemzetek fölötti érzésig vezető uton a különböző országok szkséi nem értek még el ugyanazon állomáshoz. A végcél azonban ugyanaz és ez: az egész emberiség testvérisülése az egyes hazák szűk határain túl.

Igy az osztrák szkség programja elsősorban pacifista és a Np. ünnepélyesen vallomást tett emellett, amikor „a belső és külső béke előmozdítását” feladatául tekintette és tagjait erre kötelezte. Ezen tulmenő kedvező gondolata az osztrák szkségnek, hogy talán a távoli jövőben még fontosabb szerep jut a pacifikus mozgalom keretein belül: minden egyes pacifikus erő összegyűjtése és a pacifizmus központjának megalkotása. Hogy mindazok, akik a pacifizmus érdekében működnek a szkség körül csoportosuljanak és így a békének szilárd védőbástyáját képezék, mely minden háborura uszító förekvésekkel szemben képes legyen dacolni. Ez ugyan még csak lázalom, melynek megvalósulása a távoli jövőé. Az osztrák szkség, amit e szép álom megvalósulására megtehet, azt kétséggel meg is fogja tenni, erről biztosíthatom Önöket a wieni Np. nevében.

*

Szeptember 7-én a Labor p. tartott a világkongresszuson résztvevő külföldi t=ek fiztetére diszmunát, melyen a schwindgassei műhely zsufolásig megtelt. A wieni np-t Pelzer hely. nm. és főbb főtisztviselő képviselte. A rituálé megnyitó része mind francia és angol nyelven folyt le, a kalapácsot Vajda t. főmester vezette. A munkán hangoztatták, hogy szkv. kötelesség minden a békére vonatkozó mozgalmat morális és anyagi támogatásban részesíteni. Igen fontos kötelesség volna az iskolai tanítás pacifista szellemben való átformálására, a tankönyvek felülvizsgálata, előadások tartása az iskolákban, díjak kitűzése az ifjuság részére stb. A filmet is a békegondolat szolgálatába kellene állítani, amint ezt a francia tt pp már megkísérelték. Fontos szerepe volna a sajtónak. E tekintetben a tapasztalataink sajnos nem kedvezők, sokszor még ama publicisták részéről sem, akik egyuttal szksék. Pacifistikus vándorkiállítások és muzeumok nagyban hozzájárulhatnának a békeidea szemléltetéséhez. Mindazonban a szkségnek tevékenyen kellene közreműködni és egyuttal a békemozgalom különböző irányai között közvetítő szerepet kell vinnie. Az örök béke távoli ideál, a jelenben a legfontosabb a közelgő háboru megakadályozása. Pelzer h. nm. üdvözlő szavaiban rámutatott arra, hogy a háboru a mai technika mellett még csak a hősiesség utáni förekvése sem nyújt alkalmat. A szkségnek kötelessége a jobb jövő érdekében minden erejét a pacifizmus szolgálatába állítani. La Fontaine t. rámutat azokra a nehézségekre, melyek hátráltatják a békemozgalom terjedését, főképen a közömbösségre. Vázolta a leszerelési konferencia őszinteség-hiányát a leszerelés kérdésében és annak következtében mind jobban terjedő elégedetlenséget a nép-

szövetség működésével. A szkségnek nincs fontosabb feladata, mint bátran fellépni a béke érdekében. Nagyon szomorú, hogy vannak szks. csoportok, melyek nyíltan a militarizmus érdekében emelnek szót. Häberlin t. kiemeli a svájci tt. kiváló érdemeit a békemozgalmak szolgálatában. Fontosnak tartja a nyilvánosság figyelmének folytonos ébrentartását, ami azonban még oly békés országban, mint Svájc is, olykor nehézségekbe ütközik. Azután Ausztriáról beszélt, kifejezést adva annak a véleményének, hogy az egész világ lekötölezzetjje Ausztriának a kultura érdekében kifejtett tevékenységéért és ezért részt kell venniök ennek az erősen megpróbált országnak újraépítésében. Vajda főm. köszönte meg a felszólalásokat. A munkát követő felirastalnál még sok pacifista szellemű beszéd hangzott el.

(Wr. Frmr. Ztg.)

BELFÖLDI SZABADKÖMÜVESSÉG

Hogyan lehetne a páholyéletet élénkebbé tenni?

— A Testvériség ankétja —

Több oldalról felhangzik a panasz: egyes pp munkáit a tt gyéren látogatják, sokan a tt közül hónapokra elmaradnak s nemegy közülök még azt sem tartja szükségesnek, hogy pár soros levéllel vagy szóbeli üzenettel kimentse elmaradását és egyidejűleg szokásszerűen megemlékezzék az özvegyről.

Minthogy untalan ismétlődik ez a panasz majd az egyik, majd a másik keletről, valószínűleg általános jelenséggel állunk szemben, amelynek nem csak magyarázatát, de amennyiben kóros tünetről lehet szó, a gyógyítási módját is meg kell keresnünk. Ebben a kérdésben felderítő munkára vállalkozik a Testvériség szerkesztősége. Meg akarja ismertetni a tt-vel az egyes keleteken mutatózó ilyen jelenségeket, azoknak esetleges helyi vagy általános okaival egyetemben s egyuttal az eljárást is, mellyel a különböző pp-ban ezt a jelenséget orvosolni több vagy kevesebb eredménnyel megkísérelték.

Ankétra hívjuk fel tehát elsősorban az egyes pp főmestereit, de mind azokat a tt-eket is, akiknek a páholyélet a szíven fekszik s akik egészséges magyarázatát tudják adni ezeknek a jelenségeknek és egyben tanáccsal is tudnának szolgálni a bajok orvoslását illetően. Egységes munkát jánosrendű szövetségünkön belül addig nehezen tudunk elképzelni, míg az egyes pp-ban belső bajok, hanyagságok, egyenletlenségek gátolják az intenzív páholyélet kialakítását s már csak ezért is elsőrendű kötelességünknek ismerjük, hogy a rendelkezésünkre álló eszközökkel mindent megkíséreljünk, ami a szks életet teljes intenzitásba lendítheti. A hozzászólásokat a lap kézhezvételétől számított tíz napon belül kérjük és a beérkezés sorrendjében fogjuk közölni. Mentől öszintébben, mentől leplezetlenebb nyíltsággal szólunk hozzá ehhez a vitális jelenségségű kérdéshez, annal gyorsabban és annál gyökeresebben tudunk segíteni.

Várjuk a hozzászólásokat, amelyeket kívánság szerint névvel, jellel vagy ény nélkül fogunk közreadni.

A III. páholyközi értekezlet Marosvásárhelyen. Kolozsvár és Brassó után jánosrendű pp-ink páholyközi munkabizottsága október 15–16-án tartotta III. páholyközi értekezletét Marosvásárhelyen. A kiküldöttek ezen az értekezleten az új alkotmány, a sajtóügy, a közös munkaterv és a falumunka megindítása ügyében előterjesztett javaslatokkal foglalkoztak. Az értekezletet dr. Szöllösi Zsigmond h. nagym. nyitotta meg és vezette a Bethlen Gábor p. helyiségében. A kolozsváron kiküldött sajtóbizottság részéről T. G. dr. t. ismertette a sajtókérdésben kialakult helyzetet s ennek kapcsán K. Á. t. (Pax) terjesztette elő javaslatát. Bejelentette, hogy egyik értékes napilap kiadójával folytatott tárgyalásokat, aki hajlandó lapját szakszellemben vezetni és irányítani, ha pp-ink vállalkoznak 1000 új előfizető gyűjtésére. Ez alapon hajlandó a szerkesztőségi munka irányításában a pp által delegált 1–2 szerkesztőnek szabadkezet engedni a szakszellemben érvényesülésének biztosítására. K. S. t. (Aurora) úján nevezett lap kiadója oda módosítja ajánlatát, hogy ő teljesen hajlandó átengedni szövetségünk részére lapját, ha az továbbra is az ő nyomdájában nyomul. Az ajánlat megvizsgálására az értekezlet D. I. t. elnöke alatt Sz. J. és K. Á. t-eket küldte ki, akik profán szakember bevonásával a szükséges további lépéseket tegyék meg.

A falusi ifjusági munka beindítására és megszervezésére a Bethlen Gábor p. javaslatát terjesztette elő dr. Gy. J. t., mely hatalmas méretű munka körvonalait bontja ki. Többek értékes hozzászólása után úgy határozott az értekezlet, hogy a javaslatot — melyet a Testvériség más helyén közlünk — megküldi az összes pp-nak s kéri annak kalapács alá vételét és tervszerű megmunkálását. A közös munkaprogramra vonatkozólag az a vélemény alakult ki, hogy minden p a maga hatáskörében a korégető problémáinak megvitatását fűzze munkarendjére s amennyiben a megmunkálás során olyan eszmék és fennvalók merülnek fel,

melyek a szövetség egyetemét érdeklik, ezeket az egyes pp közölkék a többiekkel. Az Unió gazdag és magas színvonalon mozgó munkatervezetével kapcsolatosan ígéretet tett, hogy az előadások teljes szövegét a főbbi pp-hoz eljuttatja.

Az új alkotmány előmunkálatait dr. Sz. Zs. h. nagym. t két jasi kiküldöttel alaposan előkészítette s azokat az értekezlet Servatius h. nagym. t-vel is megírgyalva a szövetségtanács elé terjesztette, amely hivatalva van a folytatólagos tennivalók megállapítására. Az értekezlet befejeztével okt. 16-án a szöv. tanács tárgyalta le az odaúalt kérdéseket. Közben, 17-én este, diszmunkát tartott vendégei tiszteletére a Bethlen Gábor p., melynek az üdvözléseken túl egyellen tárgya K. B. t magával ragadó előadása volt. Ezt az előadást a Testvériség mai számának vezetőhelyén találja meg az olvasó. A két marosvásárhelyi tanácskozási nap is gazdag és gyümölcsöző eredményekkel zárult, melyek a pp munkájára bizonytal megtermékenyítő hatással lesznek.

Munkaprogramok. Az új munkáévad küszöbén valamennyi páholy szokászerűen összeállította ezévi munkaprogramját. A páholyközi bizottság megkísérelte, hogy a jánosrendi szövetségben belül legalább irányvonalaiiban egységes munkaprogramot állítson össze ezévbén a pp részére. Előrelátható volt azonban, hogy az első ilyen kísérellet még nem vezethet eredményhez, legfeljebb annyiban, hogy az egyes pp részéről élénkebb érdeklődés ébred a tt pp munkaterve is munkája iránt. A gyakorlat fogja majd kialakítani a módot, hogy milyen technikai előfeltételek szükségesek egy céltudatosan egységes munkaprogram kialakításához a jövőben, de ez is a helyi viszonyok figyelembe vételével mindenütt természetesen kisebb-nagyobb változásokat fog szenvedni. A marosvásárhelyi értekezlet elé az Unió munkaprogramja került azal a javaslattal, hogy a főbbi tt pp és körülbelül azonos vonalon elindulva igyekezzenek ugyanazt a gyakorlati célt megközelíteni. A cél pedig, melyet az Unió

munkabizottsága kitűzött, röviden az lenne, hogy az erdélyi szkség éppen szövetsé-
günk szempontjából tegye mérlegre azo-
kat a világrámlatokat, melyek ma érvé-
nyesülésért, sőt nemegy esetben egyed-
uralomért küzdenek. Ami ezekben a mai
kor kívánalmait szks szellemben kielégi-
teni kívánó új eszme, vagy célkitűzés,
ezeket a szkség is igyekezzék a maga
területén megvalósítani, míg az olyan fő-
rekvéseket, melyek a szks felfogással szöges
ellentétben állóknak látszanak, igyekezzék
kihámozni belőlük, igyekezzék kimutatni
azoknak a magasabb rendű emberséggel
ellentétes irányát s erről a t-
ket felvilá-
gosítani. E mérlegkészítő munka közben
bontakoznának ki azután azok a tenni-
valók, melyek ma követelnek megoldást
a szkségtől s amelyek újra lehetővé te-
gyék a szkség számára, hogy hagyomá-
nyaihoz hiven az emberiség szellemi irá-
nyításában a vezetőszerpeket magához
ragadja.

A páholyközi értekezlet határozatát
erről a munkaprogramról más helyen
közöljük. Itt magát a programot fogjuk
ismertetni és összehasonlításképpen mind-
járt mellette a Bukarest keletén dolgozó
Arbeit p programját, melynek különö-
sen kidolgozásbeli precizitása érdemel
figyelmet. Az *Arbeit* számbaveszi az évad
összes rendelkezésre álló munkanapjait s
ezek mindegyikére eleve megszabja a tenni-
valókat, kijelölvén az előadókat, de az
előadások tárgyát rájuk bizza. Az a meg-
győződésünk, hogy a két program egyike
is, másika is hasznos utmutatással szol-
gálhat a jövőre valamennyi t-
pp-
unoknak.

Az *Unió* 15 előadást állapít meg az
évadban rendelkezésre álló munkanapokra
fenntartván a többiekét, esetenként meg-
határozandó időben, felvételi, disz és
gyászmunka valamint fokemelések tartására.
Tervbevesz azonkívül legalább egy közös
munkát a Kolozsvár keletén dolgozó skót
t-
pp-
al, közösen meghatározandó tárgy-
sorozattal. A tizenöt előadásból kettőt
oktató munkának szán, egyikén a szim-
bolumokról, másikán az szks rendszerek-
ről tart oktatást a kijelölt előadó. A kü-

lömböző világrámlatokkal, a következő
cimek alatt tizenhárom előadó foglalkozik:
1. Bevezető. 2. Hitlerizmus. 3. Fascizmus.
4. Szabadkereskedelem vagy tervgazdaság?
5. Amerikanizmus. 6. Polgári radikaliz-
mus Franciaországban. 7. Új eszmék, új
irányok a beszélő művészetek terén. 8.
Új képzőművészet, építészet, zene. 9. Egy-
házak mozgalmái. 10. Kapitalizmus. 11.
A termelés mai problémái. 12. A szo-
ciáldemokrácia mai világhelyzete. 13. Ösz-
szefoglalás.

Az *Arbeit* napokra beosztott mun-
karendje a következő: *Október* 17. I.
foku munkán szónok, fegyelmi bíróság
és konvent delegátusok választása. 24.-én
I. foku oktatómunka. *Novemberben*: 2.-án
gyászmunka, 7.-én mesterértekezlet. 14.-
én I. foku munkán V. C. K. t előadása.
21.-én III. foku munka, fokemelés. 28.-
án I. foku munkán A. R. t előadása.
Decemberben: 6.-án III. foku munkán
E. J. t előadása. 12.-én I. foku: E. K. t
előadása. 17.-én karácsonyünnepi munka
a Liedertafel termében. 19. I. fok. H. I.
B. t előadása. *Januárban*: 9.-én mes-
terértekezlet. 16.-án II. foku díjmelés.
23.-án I. foku oktatómunka. 30.-án I.
fok. M. A. t előadása. *Februárban*: 6.
Mesterértekezlet. 13. E. H. főm. t előa-
dása I. foku munkán. 20. II. foku oktató-
munka. 27. N. B. t előadása I. foku
munkán. *Márciusban*: 6. Mesterértekez-
let. 13. E. F. G. t előadása I. foku. mun-
kán. 20. I. foku felvételi munka meghi-
vott vendégekkel. 27. F. N. t I. foku
előadása. *Áprilisben*: 3. Mesterártekezlet.
10. I. foku ünnepi munka meghívott
vendégekkel. *Májusban*: 1. Mesterérte-
kezlet. 8.-án, 15.-én és 22.-én I. foku
munka, H. R. t és F. K. t előadása.
Juniusban: 7.-én Mesterértekezlet. 14.-én
elsőfoku munka R. O. t előadásával.
24. Jánosünnepi munka nővérek részvé-
telével.

Közétettük az *Arbeit p* programját
már azért is, hogy a jelzett munkanapo-
kon Bukarestben tartozkodó t-
ket mindig
szívesen látnak. Valamennyi munkájukat
egységiesen este 9 órai kezdettel tartják.

Az Egyetemes Szabadkőműves Liga előljárósági ülése

A Berlinbe kitűzött ligakongresszus helyett, melynek elmaradásáról legutóbb számolt be a Testvériség, az Allg. Freimaurer Liga előljárósága rendkívüli ülésre jött össze Bazelenben, augusztus 27 és 28-án. A beszámoló annyiban volt kielégítő, hogy végeredményében némi aktivumot mutatott ki. Kitént azonban, hogy az egyes országcsoportokban a tagdíjak behajtása nem a kellő eréllyel történik. A tagok száma elérte ugyan a hatszázat, de közülök sokan nem tesznek eleget fizetési kötelezettségeiknek. Mindemellett a szervezet az elmúlt évben megerősödött. A gyakorlati tevékenység főként a szakcsoportokban folyik s ebből is főként a gyakorlati békemunka emelendő ki. A főbb csoportoknál kevesebb aktivitás mutatkozott. A szellemi munka serkentésére és szervezésére az előljáróság újabb tanulmányi témákat jelölt meg úgy a Liga, mint a szakcsoportok számára. Ezeket az év folyamán, a legközelebbi kongresszusig fel kell dolgozni. E témák közül *általános megvitatásra kerül a szkség és a sajtó.*

A szakcsoportok feladatai:

A gyakorlati békemunka részére: Der Bund der Gemeintseien (Paul Hänsel prágai útmutatása szerint.)

A frontarcos alcsoport részére: Kötelességek az állammal és az emberiséggel szemben.

Az emberi jogokért küzdő alcsoport: a) a hontalanok, b) „a törvényes abortus elítéléséről”.

A szks ifjusági kérdésekkel foglalkozó tanulmányi csoport: Laikus iskola vagy felekezeti iskola?

Gyermekcsere: Hogyan lehet a gyermekcsere gondolatát legjobban elterjeszteni?

Írók és újságírók csoportja: a) A szabadkőművesség és a sajtó. b) A védekezés.

Jogászok csoportja: A legális abortus jogi szempontból.

Orvosok és gyógyszerészek csoportja: A legális abortus orvosi szempontból.

Képzőművészek: Művészi hagyományok és modernizmus a páholyban.

Zenészek csoportja: Általános szks himnusz megalkotása.

Eszperantisták: Hogyan lehet a Ligában a kisegítő világnyelvet elterjeszteni?

Gyűjtők csoportja: A csere szervezése.

Szks történéskutatók: a) A skót rítus eredete. b) A szks történelemre vonatkozó archívum megteremtése.

Académia masonica: Az ismertetőjelek egységesítése. (Sz+J+E éskérdések).

A választmány megbízatása ebben az évben lejárt. Miután az új választások megejtésére csak a nagygyűlés jogosult, úgy határoztak, hogy a választmány erre az évre hivatalában marad. Az évi tagdíj összegét továbbra is 5 svájci frankban állapították meg. A jövő évi ligabélyeg a szkség olasz vértanújának, Domizio Torrigianinak arcképét fogja viselni.

A beérkezett megfelelő információk alapján határozatba ment, hogy Dánia új nagypáholyának tagjait szabályos írték ismerik el s mint ilyeneket felveszik a Liga tagjai közé. További határozatban kimondták, hogy a Wolfstieg Bibliográfia sajtó alá rendezését és kinyomatását folytatják. Holland-India országcsoportját 318 taggal önállónak ismerték el. Végül beható megvitatás tárgyává tették, hogy az egyes szakcsoportok működését milyen módon lehetne biztosítani. A választmány felhatalmazást kapott a nem kielégítően tevékeny csoportvezetők kicserélésére.

Az Allg. Frmr. Liga központi irodája Bazelenben Byfangweg 13. szám alatt működik.

Felhívás a szülőkhöz az ifjuságról

Az ifjuság problémája úgy látszik nem csupán a mi jánosrendű pp-inkat foglalkoztatja. A külföldi szkség is széleskörre kiterjedő figyelmet szentel ennek a nagy horderejű kérdésnek. Ennek bizonyítékául átljon itt a bonni „Beethoven zur ewigen Harmonie“ p következő érdekes felhívása:

„Az ifjuság veszélyben van! Általánosság lett annak felismerése, hogy a mai ifjuság nélkülözi a vezetést. Tudjuk azt is, hogy a szélsőségek radikalizmusa éppen az ifjuság felé nyújtja ki polipkarjait, hogy a fejlődőben levő embert a maga szélsőséges ideáinak kritikátlan eszközövé tegye. Hogy saját fiainkat ezektől a lelkiismeretlen bujtatóktól megóvjuk s egyidejűleg nekik az igaz humanizmus felé vezető utat megmutassuk s hogy ifjainkban élővé tegyünk azt, amit a szülői szívek, mint legfőbb jót hordanak magukban, elhatároztuk, hogy kinyújtjuk a szülők kezét a főiskolás ifjuság felé. A kártékony pártüzereket helyett műhelyeink előcsarnokába vezetjük őket, hogy ideális célok felé irányítsuk szemüket a fízta emberiség légkörében.

Páholyunk hajlandó tt-einknek a bonni egyetemen tanuló fiai részére külön kört berendezni. Hetenként egyszer alkalmat akarunk adni nekik, hogy minden különösebb formaságok mellőzésével megbeszélhessék a világnézet, foglalkozás, hivatás és a szkség napi kérdéseit. Nem szándékunk az ifju embereket páholyunk kötelékébe felvenni, ha csak maguktól nem kopognak ajtónkon, de meg akarjuk kedvelteni velük a szks gondolatokat és eszméket.

Arra kérjük tehát a tt-eket, hogy Bonnbán tanuló fiaikat küldjék hozzánk. Mi aztán minden héten eltöltünk velük egy estét, megfelelő erők közreműködésével. Igen örülnénk annak is, ha fiaik meglátogatása alkalmával a tt páholyunkba is el látogatnának. Mi a szks eszméit tettekbe akarjuk átültetni. Segítsenek nekünk az apák, ahogyan mi is segíteni akarunk fiaikon. D. Dünwald fóm. (3 Ringe)

A magas fokok kérdése. A floridai Np nagymestere, Wallace R. Checes ilyen álláspontot foglalt el a magas fokok kérdésében: Szabályos nagypályok a maguk területén a legfőbb szks hatóságot képviselik. A mesterfokok a legfőbb szks fok, melyhez a többi fokok már csak hozzá vannak toldva. A toborzás a magas fokok számára szkszek között éppannyira szkslenes dolog, mint a toborzás profánok között. Nem méltó szkszekhez a magas fokok utáni tülekedés, mert ez egyenesen káros a szkségre.

A „La Montagne“, a Grande Loge de France egyik páholya feliratában hibáztatja, hogy a 32 főtiszt közül 22 tartozik a magas fokokhoz. A semmitűszék 9 tagja közül pediig 6 van a 33 fokban. Ebben az önkormányzat és a függetlenség megcsorbitását látják. (3 Ringe)

Németország.

Október 1-én ör. kel-be költözött Berlinben Alfred Kuger t. könyvkiadó, a német „Bauhütte“ szerkesztő-kiadója. Az ő kiadásában számos értékes szkmunka jelent meg. A királyi művészet kiváló lelkes munkását gyászolja benne. (Wr. Frmr. Ztg.)

Augnot Paret t. a bayrutki „Zur Sonne“ Np. tb. Nm-e ör. kel-be költözött. A legnehezebb időben 1917–1921. állott Np-a élén. Működése alatt kiváló érdemeket szerzett s német szkség körül. Az egységes német Np. létesítésének legerősebb előharcosa volt.

Csehszlovákia.

Nagy veszteség érte a „Lessing“ Np-t Ernst Falkenau t. a „Harmonia“ p. tb. főmesterének. a Np. főtítkáranak ör. ket-be költözésével.

Svájc.

A genfi népszövetségi palota oszlop-csarnokában vannak kiteve a milliók aláírásával ellátott békemanifesztációk. Külön

csoportba láthatók a különböző Np-ok feliratait a leszerelési konferencia elnökehez intézve az általános béke érdekében.

Törökország:

Az Ass. Maçon. Intern. Konventje. Az Ass. Maçon. Intern. idei Konventje szeptember hó elején folyt le Konstantinápolyban. A rossz gazdasági helyzet miatt látogatottsága elmaradt az előbbi évek mögött. Igaz ugyan, hogy 2 fő m. hatóság képviselve volt, de ezek legtöbbje csak a törökországi képviselőjük útján. Ennek dacára Belgium, Svájc, Franciaország, Spanyolország, Jugoszlávia, Lengyelország, Görögország, Csehszlovákia, és Egyiptom küldték ki megbízottaikat. Jelen voltak Carpentier t. Brüsszel, Mossar Genf, Groussier, Estéba, Marechal Párizs, Militchovich és Tomitch Belgrád,

Piessa Prága, Gertsch Barcelona. Törökország Nagy Oriens Rachid Bey-el élén mindent megtett a Konvent sikerének előmozdítására. A tárgysorozatot letárgyalták, a Ghazinak küldött üdvözlő-sürgönyre igen szívélyes hangu válasz érkezett.

Bulgária

Maréchal t. a Grand Loge de France Nagymestere Viel t. főtitkár látogatást tett Bulgária Symb. Np-ában. Boris király és a miniszterelnök is fogadták őket ez alkalommal.

Köszönet. Mindazoknak a ttv-nek, kik mély gyászunkban érző szívvvel mellettünk álltak, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Biró Ferenc és Gábor.

A KIADÓHIVATAL KÖZLÉSE

A Testvériség megrendelési és hirdetési feltételei. A Testvériség havonta egyszer, minden hónap 20-a körül jelenik meg, a nyári július és augusztus hónapok kivételével, mikor a szks. munka is szünetel. Évente tehát tíz számot ad, a maihoz hasonló terjedelemben. Megrendeléseket csak az egyes páholyok megbízottai útján fogadunk el. A megbízott tt-nél lehet egyes számok átvételére előjegyezni, mellyel a megrendelő t. kötelezi magát, hogy minden szám megjelenése után egy példányt átvesz 20 lej befizetése ellenében. Előfizetni is lehet félévre (öt számra) 100 lej, vagy egész évre (10 számra) 200 lej előzetes befizetésével a megbízott t-nél, ki az így befolyó előfizetési, illetve átvételi díjakkal havonta számol el a kiadóhivatalnak. *Minden pénzküldemény Vikol Kálmán bankigazgató Cluj Erdélyi Bank címre utalandó át, Testvériség jelzéssel.* — Hirdetési feltételek: egész borítékoldal 800, féloldal 500, negyedoldal 300, nyolcadoldal 180 lei. Kisebb hirdetést nem fogadunk el. Notice petit soronként 20 lei. Félévre feladott hirdetésnél tízszázalék, egész évre feladottnál huszszázalék engedményt ad a kiadóhivatal.

